

[Johanne Dahlerup-Petersen.]

Forbindelse at tænke paa de Vanskeligheder, som det danske Landbrug havde for omtrent 100 Aar siden, da Landbruget ønskede en højere Undervisning fastlagt for sine unge. Der var stor Diskussion i Folketinget dengang om Nødvendigheden af en saadan højere Skoleform for de unge Landmænd, og det er ganske interessant at se, hvad det var, man førte frem dengang som talende imod det. Der blev sagt dengang, at Landmændene burde ikke beskatte deres Medborgere, de kunde ligesom Industriens unge selv bekoste deres Undervisning. Og der blev sagt, at disse Landmænd vilde faa en kunstig Tilværelse. Grundtvig — det er det, der forbløffer mig mest — vilde ikke have, at Bogkundskaaber skulde lægges til Grund for en saadan Livssyssel, som Agerdyrkning er. Disse Synspunkter lyder jo helt mærkeligt i vore Øren nu, men der er ikke Tvivl om, at mange har ment, at det samme gjaldt, naar Talen var om Husholdning og Husvæsen. Man mente, at det at styre et Hus og passe et Hjem var noget Kvinderne var født med at kunne, men efterhaanden er det slaaet fast, at det maa læres, som alt andet maa læres, og at der ogsaa er Brug for en højere Undervisning der. Sent har Lovgivningsmagten beskæftiget sig med denne Sag. Skiftende Finansministre har ikke set det som deres Opgave at anvise store Beløb til de Skoleformer, som Husmødrene og deres Døtre, der følger efter dem som næste Slægtleds Husmødre, har Brug for. Jeg anser det for udmærket, at man i det andet høje Ting har vedtaget, at vi skal se paa Loven igen i Rigsdagssamlingen 1948—49, og jeg takker den højtærede Minister for Fremsættelsen af dette Lovforslag.

Der er vist ingen Tvivl om, at Husholdningen og dermed Hjemmenes Arbejdsformer staar over for gennemgribende Reform. Videnskab og Teknik, der for længst er anerkendt og taget i Brug paa Erhvervslivets forskellige Omraader fra Landbrugsreformernes Dage og til Industrialiseringen i sidste Halvdel af forrige Aarhundrede, banker nu paa Hjemmets Dør og vil indenfor. Køkkenet skal moderniseres, Rengøring, Vask, Syning, Lapping og Stopning skal have deres rationaliserede Tilrettelæggelse; Husholdningsseminarier, der uddanner Husholdningslærerinder og Husholdningskonsulenter, maa være til Raadighed, og vi vil have Brug for Husholdningsskoler i langt større Antal, end vi har det nu. Maalet maa være, at alle unge Kvinder faar et Kursus paa Aftenskole eller Husholdningsskole ved Siden af den prak-

tiske Oplæring, der altid er Adgang til i Hjemmene.

Kritikken af os Husmødre er skarp i vore Dage, og det har den været længe. For en fjorten Dages Tid siden blev der her i København holdt et Foredrag af den svenske Professor Edh. Velander, Direktør for Ingeniørvetenskapsakademien i Stockholm. Han kom herved for at fortælle om moderne Madlavningsformer, f. Eks. Frysning, og anbefalede en Revolution inden for Hjemmets Verden i den Forstand, at Husmødrene skulde vænne sig til at købe den færdiglavede Mad ude, ligesom man kan købe Brødet. Betingelsen for det var naturligvis, at den færdiglavede Mad smagte bedre end den hjemmelavede, men han var ikke ængstelig i den Henseende, idet han hævdede, at i Gennemsnitshjemmet er Madlavningen ofte ret amatøragtig, eller den sker efter nedarvet Slendrian.

Ja, Kritikken af os Husmødre er skarp, og kun de færreste af min Generation har vel faaet den Uddannelse, der nu anerkendes som nødvendig. Da vi først stod midt i det, opdagede vi, hvor saare vigtigt det er at have en Uddannelse bag sig, inden man gifter sig. Vi klarede os, nogle godt, andre mindre godt. Vore Døtre maa vi hjælpe til bedre Vilkaar i deres første Aar som Husmødre.

Fra Foreningen af Husholdningsskoler og Foreningen af Husholdningslærerinder har man stærkt fremsat Ønske om, at Satterne for Elevernes og Forældrenes Indtægt og Formue, der benyttes ved Fastlæggelsen af Statstilskud til Skoleophold, bliver sat op. Dette vil jeg meget gerne støtte. I Lovens § 9 bestemmes, at der for hvert Undervisningsaar fastsættes det Beløb, der skønnes fornødent som Statsstøtte til Eleverne. Jeg haaber meget, at den højtærede Undervisningsminister kan faa disse Beløb forhøjet og derved bidrage til, at det bliver mere almindeligt at komme paa Husholdningsskole, end det har været før, og saaledes at Eleverne, vore unge, ikke skal have økonomiske Vanskeligheder.

Det hedder i Lovens § 9, Stk. 3: „Den Del af Beløbet, der ikke dækkes af Elevens eget Bidrag, tilskydes af Statskassen inden for et Beløb, hvis Størrelse bestemmes paa Finansloven; Statstilskuddet ydes kun til Elever, der er fyldt 17 Aar ved Kursusets Begyndelse. Kan Statstilskud efter de her omhandlede Regler ikke ydes alle kvalificerede Ansøgere inden for dette Beløb, udskydes fortrinsvis i det fornødne Omfang de yngre Ansøgere.“

Jeg haaber meget, det ikke bliver nød-